

„Nee. Claude Simon is de uiterste begrenzing van dat alles. Volgens mij. . .”

Op essentiële momenten, verzet, oorlog in Algerije, was hij er. . .

„Ja. Je kunt zeggen dat hij het essentiële heeft gedaan. Er zijn meer momenten geweest waarop hij zich had kunnen manifesteren. Op mijn leeftijd ben ik al vaker in het krijt getreden dan Claude Simon. Hij is op de grens van uittreden. De leegte moet worden ingevuld. Tegenover het München van morgen, de oorlog in Algerije van morgen, de terugkeer van nationalisme en populisme in het oosten. . .”

*Golffoorlog. . .

„Het nationalisme en populisme zijn dreigingen die we moeten bezweren. En ik geloof inderdaad dat de schrijvers daarover het een en ander te zeggen hebben. Het is belangrijk dat ze hun stem laten horen. Ze zullen het niet meer doen als intellectueel. Ze zullen het anders doen. Dat zien we al gebeuren.”

Hoe dan?

„De intellectueel geloofde dat er ergens in de hemel rechtvaardigheid, een absolute waarheid en het goede bestond. Dat er zijn die daar met weemoed aan terugdenken is één ding, dat er zijn die vinden dat ze zo dicht mogelijk die regulerende ideeën moeten benaderen is een ander, het ophemelen van die ideeën zoals Zola en Sartre dat deden acht geen enkele serieuze schrijver vandaag de dag nog mogelijk.

„Er was een tweede categorie, die niet als tussenpersoon optrad ten aanzien van de hogere waarden maar ten aanzien van de geschiedenis met een grote G. De zinvolle geschiedenis, de geschiedenis met inhoud waarvan zij de woordvoerders waren, de herauten. Ook dat is van de baan als gevolg van de ideologische discussies van de laatste jaren. Dus of je nu de één neemt of de ander, hij die zich de bemiddelaar ten aanzien van het universum acht of de ontcijferaar van de voorzienigheid, in beide gevallen zijn die metafysische postulaten in duigen gevallen. Daarom is het traditionele standpunt van de intellectueel stricto sensu onhoudbaar geworden.”

Uit uw boek maak ik op dat die intellectuelen vooral ongeloofwaardig zijn geworden door hun geloof in het communisme. . .

„Natuurlijk, maar dat is niet het ware probleem. In een eeuw tijd heeft men de intellectuelen steeds weer een hernieuwd krediet gegund. In Frankrijk wordt hen bijna alles vergeven. Het probleem is dat de filosofische basis van de intellectueel verdwenen is.”

De communisten zijn mijn familie, zegt u in uw boek. Is dat niet verbaazingwekkend?

„Nee, dat heb ik al eerder gezegd. Ik richt me tot links, zei ik en dan bedoelde ik niet de sociaal-democraten.” Een kritische, vrije intellectueel van uw niveau gefascineerd door het communisme. Toch vreemd. . .